

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

Föredragande: C. Andersson

DOM
2012-05-23
Meddelad i
Luleå

Mål nr
386-12 E
D5

KLAGANDE

Lekplatsservice i Norr AB, 556871-3555
Svenaldsväg 79
975 96 Luleå

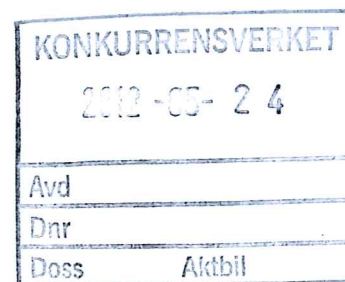
Ombud: Pertti Kuru
Box 41
954 21 Gammelstad

MOTPART

Luleå kommun
Tekniska förvaltningen
971 85 Luleå

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller ansökan om överprövning och förklarar avtalet om säkerhetsbesiktning av lek och aktivitetsplatser mellan Luleå kommun och SGL Säkerhetskontroll AB den 22 juni 2011 ogiltigt.

Dok.Id 27275

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 41

Telefon
0920-29 54 90
E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.dom.se

Telefax
0920-29 54 98

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Luleå kommun (kommunen) har i direktupphandling upphandlat tjänst gällande säkerhetsbesiktning av lek- och aktivitetsplatser. I beställningskrivelse den 22 juni 2011 anges att kommunen antagit SGL Säkerhetskontroll AB som leverantör av utförandet av tjänsten.

YRKANDEN M.M.

Lekplatsservice i Norr AB har ansökt om överprövning avseende giltigheten av avtalet mellan kommunen och SGL Säkerhetskontroll AB och yrkar att avtalet ska förklaras ogiltigt. Lekplatsservice i Norr AB uppger sammanfattningsvis följande. Kommunen har gjort en otillåten direktupphandling då den totala kontraktssumman uppgår till 81 000 kronor per år i fyra år och därmed totalt 324 000 kronor – till detta tillkommer även tilläggsarbeten. Kontraktssumman överskrider således den tillåtna gränsen för direktupphandling.

Kommunen motsätter sig yrkandet och anför sammanfattningsvis följande. Enligt 15 kap. 3 § LOU får kommunen använda direktupphandling om värdet av det kontrakt som upphandlas understiger 15 procent av det tröskelvärde som gäller för upphandling av vara och tjänst enligt EU-reglerna – dvs. 287 500 kronor för år 2011. Enligt 15 kap. 3 a § tredje stycket LOU ska kommunen vid beräkning av kontraktets värde ta hänsyn till samtliga direktupphandlingar av samma slag som gjorts under räkenskapsåret.

Den tjänst som avtalet avser – säkerhetsbesiktning av lek- och aktivitetsplatser – är mycket speciell och kommunens samlade behov av tjänsten har under en följd av år understigit 100 tkr per år. Kommunens park- och naturförvaltning som svarat för upphandlingen har bedömt att kostnaden och

tidsåtgången för att genomföra en offentlig upphandling med annonsering av en tjänst till så pass begränsat värde inte står i någon rimlig proportion till det mervärde i form av ökad konkurrens som en annonserad upphandling kan ge. Kommunen har därför valt att direktupphandla den ifrågavarande tjänsten. Direktupphandling medför inte något tvång för kommunen att vända sig till en leverantör. Kommunen har därför vänt sig till ett antal leverantörer – utan föregående annonsering – och fordrat in anbud till fast pris.

Det anbud som offererat lägst pris har tilldelats kontraktet för en anbudssumma på 81 000 kr per år. Detta understiger betydligt gränsen för direktupphandling. Kommunen har också sett ett behov av samma tjänst för åren 2012, 2013 och 2014. Av det skälet har det direktupphandlade kontraktet, som dock skett i konkurrens, fått en löptid på tre år med möjlighet till ett års förlängning. Den ersättning kommunen kommer att utge enligt kontraktet uppgår till 81 000 kr per år.

Med hänsyn till att beräkningen av gränsvärdet för direktupphandling ska avse tjänster av samma slag som skett under räkenskapsåret och att ersättningen inte för något räkenskapsår kommer att överstiga 81 000 kronor uppfattar kommunen att det är fråga om en fullt laglig direktupphandling som genomförts enligt LOU.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Enligt 1 kap. 2 § andra stycket punkten 2 LOU tillämpas 15 kap. LOU i fråga om offentlig upphandling som avser andra kontrakt, vars värde understiger de tröskelvärden som anges i lagen.

I 2 kap. 10 § LOU definieras *kontrakt* som ett skriftligt avtal med ekonomiska villkor som sluts mellan en eller flera upphandlande myndigheter

och en eller flera leverantörer, avser bl. a. leverans av varor och undertecknas av parterna eller signeras av dem med en elektronisk signatur.

Av 2 kap. 23 § LOU framgår att med en direktupphandling avses en upphandling utan krav på anbud i viss form.

I 15 kap. 3 § LOU anges bl. a. att direktupphandling får användas om kontraktets uppgår till högst 15 procent av det tröskelvärde som avses i 3 kap. 1 § första stycket 2 och andra stycket. Vidare får en direktupphandling användas i tillämplig omfattning i det fall förutsättningarna för förhandlat förfarande utan föregående annonsering som avses i 4 kap. 5–9 §§ är uppfyllda eller om det finns synnerliga skäl.

Av 15 kap. 3 a § LOU framgår bl. a. att värdet av ett kontrakt ska uppskattas till det totala belopp som ska betalas enligt kontraktet. En upphandling får inte delas upp i syfte att kringgå bestämmelserna i denna lag. Vid beräkning ska options- och förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats. Vid beräkning ska den upphandlande myndigheten beakta direktupphandlingar gjorda av myndigheten under räkenskapsåret.

I 16 kap. LOU anges att efter ansökan av leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör (talan om ogiltighet).

I 16 kap. LOU anges dessutom att rätten ska besluta att ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör är ogiltigt, om avtalet har slutits utan föregående annonsering enligt 15 kap. 4 §.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVÖGRANDE

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att en direktupphandling får ske om kontraktets värde uppgår till högst 15 procent av det så kallade tröskelvärdet eller om det finns synnerliga skäl. Direktupphandlingsgränsen i LOU uppgick för år 2011 till ett värde om cirka 287 000 kronor.

Av förarbeten framgår att det är den upphandlande myndigheten som har bevisbördan för att sådana omständigheter föreligger som medger direktupphandling (se prop. 2001/02:142 s. 99).

Som framgått ovan nämnda bestämmelserna ska värdet av ett kontrakt uppskattas till det totala belopp som ska betalas enligt kontraktet. Vid beräkning av värdet ska även förlängningsklausuler beaktas som om de utnyttjats.

Förvaltningsrätten konstaterar därvid att det av handlingarna i målet framgår att efterfrågad tjänst ska gälla för perioden 30 juni 2011 – 30 juni 2014 med ett års förlängning. Kommunen har även i sitt yttrande förtydligat att löptiden för tjänsten är tre år med möjlighet till ett års förlängning.

I beställningsskrivelsen anges en kontraktssumma på 81 000 kronor men då det vid beräkning av kontraktets värde även ska ingå förlängningsklausuler, kommer det totala värdet av kontraktet enligt förvaltningsrättens mening att uppgå till åtminstone 324 000 kronor (81 000 kronor x 4). Det innebär att det aktuella kontraktets totala värde överstiger den gräns som uppställs för direktupphandling i LOU. Förvaltningsrätten finner därmed att den aktuella upphandlingen skulle ha annonserats i enlighet med LOU.

Mot bakgrund härav – samt med beaktande av att kommunen inte anfört något i målet som skulle medge att några synnerliga skäl föreligger för att

direktupphandlingen är genomförd enligt bestämmelserna i LOU – finner förvaltningsrätten att det föreligger grund för att förklara avtalet mellan kommunen och SGL Säkerhetskontroll AB den 22 juni 2011 ogiltigt.

Förvaltningsrätten bifaller därför ansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C)

Britt Dahlin

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.